

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: MTÜ Linnalabor

registrikood: 80242177

tänava nimi, Telliskivi tn 60a - 209

maja ja toa number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10412

telefon: +372 5566 8680

e-posti address: juhatus@linalabor.ee

veebilehe address: www.linalabor.ee

Sisukord

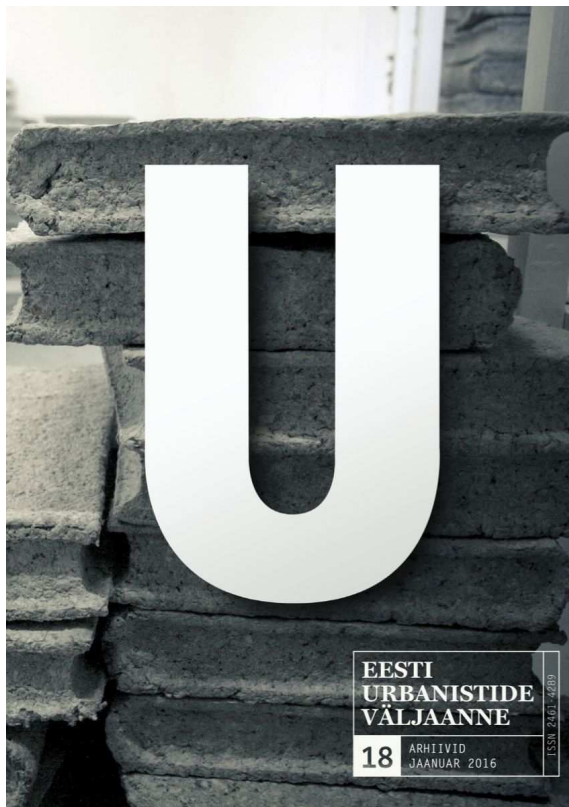
Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Bilanss	15
Tulemiaruanne	16
Rahavoogude aruanne	17
Netovara muutuste aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Raha	20
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksud	20
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	21
Lisa 5 Laenukohustised	21
Lisa 6 Võlad ja ettemaksud	22
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	22
Lisa 8 Annetused ja toetused	23
Lisa 9 Tööjõukulud	23
Lisa 10 Seotud osapooled	23
Aruande allkirjad	24

Tegevusaruanne

2016. aastat iseloomustab mitu uut koostööprojekti erasektoriga (Kodasema, Lumi Capital, Noblessneri sadamalinnak), aga jätkus ka pidev töö ruumikompetentsi kasvatamisel kohalike omavalitsuste tegevuses (ruumikavad, struktuurplaan jne). Ka 2016. aastal jätkas Linnalabor väljakujunenud koostööprojekte (osalemine Arhitektuurikoja töös, linnaretkede teenuse pakkumine, urbanistide väljaande U ilmumine, arhitektuurikonkurss koolinoortele jne). Aastat iseloomustab teemadena mereäär (beetapromenaad, Reidi tee, Pärnu rannaala, Tallinna kesklinna mereääre visioon) ja avalike sündmuste rohkus (välkloeng "Ruumimonopol", "Kasutu linn?" seminar, Urban Tides, retked, Reidi tee avalik väitlus jne).

Allpool saab lugeda ülevaadet Linnalabori konkreetsetest tegevusest 2016. aastal.

Urbanistide väljaanne U

Urbanistide väljaanne U on ilmunud järjepidevalt 2010. aastast, kokku 19 numbrit (viimane, 19. number ilmus 2017. aasta varakevadel).

2016. aasta alguses ilmus U18: ARHIIVID ning toimusid 19. numbril tööd. U18 tegeles mateeria väärtustamise ja kogumisega, ka kogunemisega, mitmest eri vaatepunktist, sh ka sekunditega akumulatsioonide digitaalse info kihistuste perspektiivist. Linnaruum on omaette elatud, elatav arhiiv, mille kujunemise ja kureerimise eest hoolitseb osaliselt muinsuskaitse. Kunstiteadlane Kristina Jõekalda käsitles oma artiklis "Mälestised ja mälestused: rahvusriigi kimbatatus" füüsilise pärandi olulisust rahvusriigi identiteedi- ja kuvandiloomes ning sellega kaasnevat problemaatikat: nimelt kuidas meie "katkestuste kultuuris" võõra (ehitus)pärandiga lepitada nii esimest vabariiki ehitades kui nüüd, taasiseseisvumise järel. Kitsamalt arhiveerimise ja arhiivide teema juurde viis lugeja intervjuu kirjandusteadlase Marin Laakiga, kellega vestlesime arhiivindusest ja digipöördest. Lähtekohaks

jutuajamisele on kaks aastat tagasi Riigikogus vastu võetud arengukava "Kultuur 2020", mille järgi peaks aastaks 2018 olema digiteeritud mäluasutuste väärtuslikum osa kogu Eesti kultuuripärandist. Intervjuus üritamegi selgeks teha, kuidas säärast programmi läbi viiakse ning mis on selle eesmärgid, ning arutleme sellega kerkivate filosoofiliste ja praktiliste probleemide üle. U18 räägib ka muuseumi tööst arhiivi vahendamisel. Sellest, kuidas tänases päevas mineviku infot

representeerida ning mis on selle ohud ja vastutusala. Sellest kõneleme arhitektuurimuuseumi eksperimentaalse näituse "Ekspeditsioon Wunderlich: 11 sisearhitekti" koostajatega.

Eraldi osaks U18-s on materiaalse maailma ja inimese maailma suhetega tegelev teemasuund. Avaldasime fotoseeria skulptori Jevgeni Zolotko totaalsest installatsioonist "Üks päev riigiarhiivi töötaja elust" (2011), mis võtab poeetiliselt kokku mineviku materjali ja inimese elu ja töö teemad. Zolotko loominguga tegeleb ka Indrek Grigor, kelle sulest ilmunud seriaalnäituse "Asjad" (2012) arvustus toob esile kunstniku elegantse käsitluse asjade ja inimeste maailma suhtest.

2016. aasta oli ka hetk, kui U meeskond reflekteeris tagasi oma viis aastat kestnud pingutuste urbanistika teemade populariseerimisel ning tegi põhimõttelise otsuse, millises vormis edasi liikuda või mitte. Järgmine juubelinumber U20 ilmumise aeg ei ole otsustatud, alates 2017. aasta algusest viibib U meeskond pikaajalisel ajutisel loomingulisel puhkusel.

Urbanistika väljaannet saab lugeda [siit](#).

Töömeeskond: Keiti Kljavin, Andra Aaloe (toimetajad), Maria Derlõš ja Vera Naydenova (veebitoimetus), Kaisa Kaer (tõlk), Andreas Wagner (veebitööd), Piret Karro (eesti keele toimetus), Paul Emmet, John Fail ja Will Mawhood (inglise keele toimetus).

Linnalabor arvab

Linnalabor 10: [RUUMIMONOPOL?](#) [välkloeng](#) Arhitektuuri- keskuse välkloengute sarjas. Välgul endises relvatehas Arsenal astusid üles linnalaborant Elo Kiivet, Eesti Kunstiakadeemia urbanistika professor Maros Krivy, EKA sisearhitektuuri osakonna juhataja ja professor Hannes Praks, lavastaja ja Tartu Uue teatri kunstiline juht Ivar Põllu ning ajaloolane, ajakirjanik ja muusik Tõnu Pedaru. Küsisime, millised on ruumiloojate erinevad rollid ja milline on Eesti ruumituru seisund. Kes mida pakub? Milliseid osapooli hõlmab toote või teenuse jaoks ruumi loomine? Milline roll on sise-, maastiku- ja lihtsalt arhitektil, geograafil, planeerijal, projekteerijal, ehitusettevõtjal, ehitajal, ettevõtjal, urbanistil, arendajal, tellijal, omanikul, aktivistil, kogukonnal, omavalitsusel, turundajal. Järelevaadata saab välkloengu avasõnu [siit](#), esinejateni jõuab sama lingi juurest.

2016. aastal sai Linnalabor 10 aastaseks ja selle tähistamist markeerivad kaks suuremat avalikku sündmust: "Kasutu linn?" seminar Telliskivi loomelinnaku sünnipäeva raames (pikemalt allpool) ja

Oktoobris koolitas Linnalabor linnaametnikke, millele järgnes ka avalik [filmiõhtu](#) koostöös Hollandi Suursaatkonna, Tallinna linna- ja Põhja-Tallinna linnaosa valitsusega. Näitamisele tuli Hollandi dokumentaal "Urban tides" (Linnahoovused) (2015), mis jäädvustab ühe linnavisionääride grupi tööd oma unistuse täitmisel ning protsessiga kaasnevaid ettenägematu olukordi, millega paljud

maailma linnad ja kogukonnad igapäevaselt silmitsi seisavad. Linastusele järgnes režissööri Simone Eleveldi osavõtul vestlusring, mida modereeris urbanist Andreas Wagner.

Lisainfo filmi kohta: <http://www.urbantidesmovie.com/>

Linnalabor osales mitmetel konverentsidel esinemiste ja ülesastumistega: mais olime esindatud “Turvaliste kogukondade Eesti konverentsil” oma infolauaga, eesmärgiga jagada vaheinfot kogukonna turvalisuse uuringust ja sündmusel Cleantech Breeze (Teele Pehk), novembris [Tartu Planeerimiskonverentsil](#) (Keiti Kljavin), juunis käisid Maria Derlõš ja Keiti Kljavin DD akadeemia korraldatud Juhtimiskoolis noori koolilõpetajaid linnaruumi teemadele meelitamas. Septembris osales Maria Derlõš Bulgaarias, Plovdiv linnas rahvusvahelisel arhitektuuri ja kunsti töötoas “Building up”. Oktoobris tutvusid Läti omavalitsuse inimesed Riias Linnalabori ja laiemalt Eesti kogukonnaaktiivsuse näidetega (Elo Kiivet), augustis kutsuti Linnalabor Tallinna Sadama masterplaani tööpäevale osalejaid inspireerima (Elo Kiivet).

Nagu ikka, ilmus ka 2016. aastal linnalaborantide poolt mitmeid artikleid päevalehtedes ja erialalehtedes, populariseerimaks linnaplaneerimise ja linnauurimise valdkonda. Ülevaade ilmunud artiklitest:

- Kadri Koppel “Kultuur 2020 - üheksa ettepanekut paremaks ruumipoliitikaks” Sirp 12.02.2016
- Keiti Kljavin, Kaija-Luisa Kurik “Kuidas vahendada tühja ruumi?” Sirp 22.04.2016
- Elo Kiivet “EKA-st Coca-Colaks? Tühjal krundil saab ka paremini” Eesti Päevaleht 25.05.2016
- Elo Kiivet „Vahelduseks õnneliku lõpuga kodanikualgatus ehk Positiivne näide ruumiaktivismist“ Sirp 29.07.2016
- Madli Maruste, [“Süda süstla vastu”](#), Mürileht, september 2016

Lähemalt saab artiklite ja nende sisuga tutvuda [siit](#).

Linnalabor jätkas tööd Arhitektuurikojas, sh osales arhitektuuri arengukava töögrupis ja ruumiloome ekspertkogule sisendi andmisel.

Linnaretked

Linnaretked sammusid 2016. aastal vana rada ehk täitsid stabiilselt Linnalabori sotsiaalse ettevõtluse teenuse funktsiooni. Võrreldes eelnevate aastaga korraldasime avalikke retki rohkem kui muidu, kokku 12 korral (eelmine aasta 8, üleelmine 6 korda). Neist enamus olid korraldatud koostöös erinevate koostööpartneritega, liikumistega, nagu [Merekultuuriaasta](#), Telliskivi loomelinnak ([sügisel](#) korda 1 ja kevadel [korda 2](#)), Noblessneri sadamalinnak ([Kalamaja päevadel](#) näiteks). Toimusid Linnalabori enda projektidega seotud retked, nagu [Kohila keskuse ruumikava retk](#) või

ruumihariduse meeskonna retk "Laps linnas - laste juhitud retk". Retkeformaadile pakkus värskendust ka Eesti Kunstiakadeemia tudengite korraldatud linnaruumi- festival-retkepäevakud, mis on seotud linnalaborantide poolt sügissemestri juhendatud stuudioga "Crash course to Tallinn" urbanistika osakonnas.

Eraldi tellitud retkede hulk oli samuti eelmiste aastaga võrreldes samas suurusjärgus. Kõige populaarsem sihtkoht oli retkeliste seas on endiselt Telliskivi loomelinnak (üle pooltest tellitud retkedest). Mitmeid retki sai korraldatud ka Lasnamäele ja Tallinna mereäärde (Noblessner, Kalamaja, Kalarand, Patarei). Palju jõuab Linnalaborini välisekspertidest grupid, aga paaril korral oleme teinud Telliskivi retki ka turistigruppidele.

Esmakordselt käsitlesime ühe eriretkega panganduse temaatikat linnaruumis. Retketellijate hulgas oli võrdselt nii kohalikke (Rahvakultuuri Koda, Kultuuriministeerium, Lumi Capital, Saue valla kultuuritöötajad jt) kui ka välismaiseid (Helsinki ja Rootsi linnaplaneerijad, Prantsuse ja Hollandi ülikooli tudengid jt) retkelisi.

Linnaretkede veeb: <http://www.linnalabor.ee/linnaretked>

Linnaretkede Facebook leht: <https://www.facebook.com/Linnaretked>

Töömeeskond: Keiti Kljavin, Maria Derlõš, Jaak Sova.

Seminar Kasutu linn? / Vacant city

Linnalabor korraldas 2016. aastal neljandat korda Telliskivi loomelinnaku sünnipäevanädala raames seminari. Seekordseks teemaks oli tühjade kinnistute ja hoonete temaatikast inspireerituna laiem käsitus ruumi taaskasutusest ja jagamisest.

Seminar käsitles vahekasutuse erinevaid praktikaid ja tühja linnaruumi potentsiaali rahvusvaheliste näidete kaudu. Ettekannetega esinesid Kaija- Luisa Kurik - Manchester Metropolitan University doktorant, kunstiteadlane ja kuraator Anders Härm Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumi juhatusest, Oliver Hasemann Bremeni linna vahekasutuse agentuurist ZwischenZeitZentrale, Thomas Lecke-Lopata Bremeni liidumaa ruumilise arengu osakonna vanemarhitekt ja planeerija, Jaanus Juss Telliskivi loomelinnaku asutaja ja tegevjuht, Jiri Tintera Valga linnaarhitekt, Mārcis Rubenis Riia tühjade ruumide aktivistide grupi Free Riga asutaja. Ettekannetele järgnes sisukas paneel, kus osalesid lisaks ka Elin Vako Riigikontrollist, Urban Jeriha Sloveenia ruumipoliitikate instituudist ja Bálint

Kádár Ungari kaasaegse arhitektuuri keskusest. Seminari teine osa jagas publiku gruppidesse ja andis igaühele võimaluse kaasa arutleda.

Seminarist võttis osa 100 inimest, kelle seas oli nii ruumivaldkonna tudengeid, ametnikke, sotsiolooge, antropolooge, maastikuarhitekte, arhitekte, planeerijaid, urbaniste, kinnisvaraarendajaid, juriste, poliitikuid ja teisi teemahuvilisi.

Linnalabori eesmärk oli avaliku seminariga testida teemade aktuaalsust ühiskonnas ja leida tühjade ruumide ja vahekasutusest huvitatud osapooli, neid, kes oleksid nõus Eestis teema eestkõnelejaks hakkama ja esimesi pretsedente läbi viima. Nüüdseks on loodud algatus Ruumiringlus, mis tühjade ruumide teemaga tegeleb!

Seminari etteasted on järelvaadeldavad [Linnalabori youtube'i kanalil](#).

Seminari teises pooles aset leidnud mõtteharjutustest tegime kirjalikud kokkuvõtted, mis on leitavad [raportist](#).

Töömeeskond: Keiti Kljavin, Maria Derlõš, Epp Vahtramäe, Anu Kägu

Tandem Ukraine

Aprill 2016 kuni detsember 2016 osales Linnalabor Tandem Ukraine projektis, mille eesmärgiks on Euroopa Liidu liikmesriikide kultuurivaldkonnas tegutsevate MTÜ-de kokkuvimine Ukraina MTÜ-dega ning koostööprojekti loomine. 2016. aasta aprillis

toimus Ukrainas EL ja Ukraina MTÜ-de esindajate vahel esimene kohtumine, kus kõik osalejad tutvustasid oma organisatsioonide töid ja tegemisi ning ootusi projektipartneri leidmisel. Samal üritusel tuli leida endale projektipartner ning mõelda välja esialgne ühine kontseptsioon. Linnalabori partneriks sai Dobropiliast pärit MTÜ Dobro, keda esindas projektijuht Julia Kubanova.

Peale Ukraina kohtumist asuti tööle ühise projekti kontseptsiooni välja töötamisega ning kirjutati projekt, millega kandideeriti lõppvoor. Linnalabori ja Dobro ühisprojektiks sai "Estonia/Ukraine - Neglected Industrial East", mis käsitles Ida-Ukraina näitel post-sovieti post-industriaalset pärandit ning kaevanduste sulgemise mõju kogukonnale kriisipiirkonnas Ida-Ukrainas.

Juunis 2016 toimus Tandem võrgustiku kohtumine Münchenis. Töönädala jooksul töötati projekti kallal koos MTÜ Dobro projektijuhiga ning osaleti erinevates Tandemi poolt korraldatud töötubades ning üritustel.

Septembris 2016 sõitis projektijuht Madli Maruste Ukrainasse Dobropiliasse tutvuma partnerorganisatsiooni tööga ning projekti edasi arendama. Kohapeal selgus, et Dobropilia linn, mis asub 50km rindejoonest, kannatab igapäevaselt sõja tõttu, mis väljendub muuhulgas ka korrupsiooni ning kõikuvate moraalinormidena. Kavas olnud rahvusvahelise osalejaskonnaga kunstifestivali korraldamine osutus turvariskiks ning poliitilise ja sõjalise olukorra halvenemise tõttu otsustas Linnalabori meeskond projekti kõigi osaliste paremaid huvisi silmas pidades projektis osalemise lõpetada.

Töörühm: Madli Maruste, Keiti Kljavin

Kohila ruumikava

Aastal 2016 oli Kohila vallas käsil olulised alevi ruumi arengut suunavad projektid ja detailplaneeringud, mis muudavad oluliselt väljakujunenud miljööd, mistõttu tekkis vajadus koondpildi järele. Sel eesmärgil tellis vald Linnalaborilt Kohila ruumikava.

Kohila valla ruumikava keskne küsimus on alevi erinevate arengupotentsiaalide sidumine. Ruumikava kui hetkeolukorra analüüs annab võimaluse arutleda Kohila väliruumi üle ning aitab leida viise, kuidas heast elukeskkonnast kujundada vallale selge identiteet. Ruumikavas pakume nii kiiresti teostatavaid kui pikaajalist planeerimist vajavaid maastikuarhitektuurseid ja planeeringulisi ideid, mis kõik järgivad üht printsiipi – olemasolevatel ruumilistel ja ajaloolistel väärtustel põhinedes kujundada alevi seni omavahel nõrgalt või külalise jaoks isegi arusaamatult ühendatud ruumitükkidest terviklik, liikumisteedest, olulise tähtsusega kohtadest ja peatuspaikadest koosnev süsteem.

Kohila ruumikava on alevi keskuse arendamise visioon, milles antakse ülevaade Kohila ruumilistest tugevustest ja väljakutsetest, pakutakse kohapõhiseid lahendusi eesmärgiga tugevdada Kohila identiteeti, meetodeid ruumiliste otsuste paremaks kujundamiseks ning valla ja elanike omavahelise suhtluse hõlbustamiseks. Lõppraportist leiab visuaaliseeritud ettepanekud edaspidiseks planeerimis- ja ehitustegevuseks ning tegevuskava aastateks 2016–2021.

Loe Kohila keskuse ruumikava täismahus [siit](#).

Kohila ruumikava koostamise protsessist saab täpsemalt lugeda [siit](#).

Töömeeskond: Keiti Kljavin, Elo Kiivet, Kaie Kuldkepp

Linnaretk „Laps linnas“

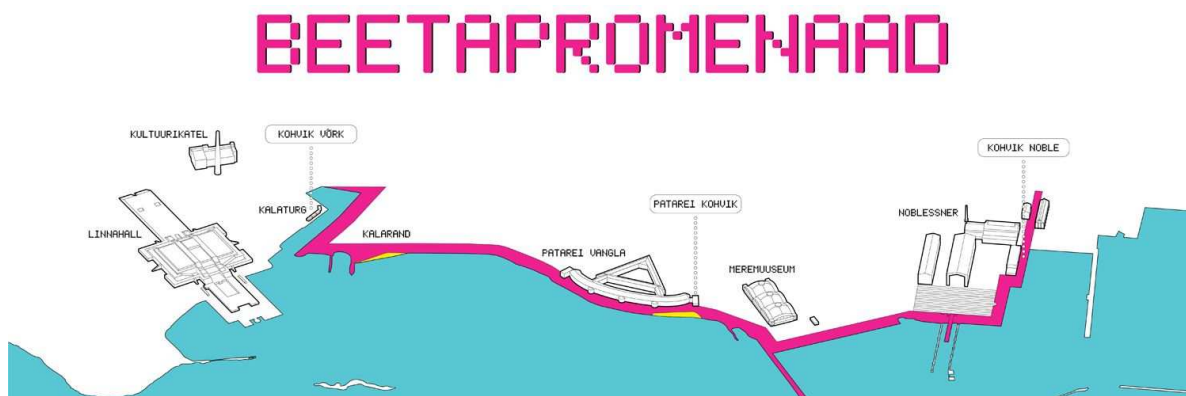
1. juunil 2016 korraldasime Eesti esimese laste poolt juhitud ja läbi viidud linnaretkete teemal „Laps linnas“. Retke partnerkooliks oli Kadrioru Saksa Gümnaasiumi 4. ja 8. klassi õpilased eesotsas kunstiõpetaja Jaanika Kalliga. Mõlema vanusegrupiga toimus kaks ettevalmistavat töötuba ja loengut, mille kestel tutvustati hea ja toimiva linnaruumi põhimõtteid ja koostati koos lastega tajukaarte joonistades kooli ümbruse analüüs ja retke liikumisteed.

Koos õpilastega otsisime vastust küsimusele, kuidas saaks muuta linnaruumi lastele ligipääsetavamaks ja atraktiivsemaks. Samuti, millised on laste liikumisvalikud nende kooliümbruses ja naabruskonnas ning kuidas ümbritsev keskkond neid valikuid mõjutab. Millised kohad on lastele mängulised ja põnevad, millised ohtlikud, hirmutavad, igavad või kõhedad. Kõikidele nendele küsimustele vastasid ettevalmistavate töötubade käigus ja hiljem retkel osalejatele lapsed ise.

Retke korraldamisega soovisime teadvustada, milliste mõtetega liiguvad tänavail meie järeltulijad. Retk kestis ajaliselt 2 h. Selle algus oli Gonsiori tänaval Politseipargis ning teekond lõppes Pirital Russalka juures, kus toimus kohtumine ka Tallinna abilinnapea Taavi Aasaga, kellele retke läbi viinud õpilased edastasid oma mõtted mereääre kohta.

Töömeeskond: Siiri Treufeld ja Malle Alvela.

Tallinna beetapromenaad

Struktuurplaan on Eestis veel vähe levinud ruumilise visiooni kavandamise vorm, mis on aga tänu oma üldistusastmele hea tööriist valitud piirkonna arengusuundade terviklikuks läbimõtleamiseks. Struktuurplaani koostamise protsessi keskmes on koostöö eri huvigruppidega avaliku ja erahuvi väljaselgitamiseks ning tasakaalustamiseks ja läbiviidav linnaehituslik analüüs.

Lähteülesande loomisel töötasime läbi mitmeid Pärnu rannaala puudutavaid alusdokumente, koostasime huvigruppide kaardistuse ning viisime läbi avaliku mõttekoja, leidmaks tasakaalu erinevate osapoolte soovide ja vajaduste vahel.

Loe Pärnu rannaala struktuurplaani lähteülesannet [siit](#).

Avaliku arutelu dokumentatsioon on leitav [siit](#).

Töömeeskond: Regina Viljasaar, Epp Vahtramäe, Maria Derlõš

Reidi tee väitlus

Tallinnas juba on nii, et kui kusagil toimub positiivne ja kaasaegne areng, siis ümber nurga käib vastupidine protsess. Beetapromenaadi edulugu varjutas 2016. aasta kevadel linna avalikustatud plaan rajada Russalka parki ja rannaala lõikav magistraal nimega Reidi tee. Kui sealse hea elukeskkonna kaitsmise võtsid enda peale põhiliselt asumiseltsid ja ülikoolide eksperdid, siis Linnalabor tõttas appi modereeritud väitluse korraldamisega.

18. augustil 2016 toimuski Russalka kuu jalamil modereeritud väitlus linnaarhitekti Endrik Männi ja liikuvuseksperdi Marek Rannala vahel. Väitluse korraldamiseks koguti raha [Hooandjas](#). Debatti juhtis SpeakSmarti moderaator Anna Karolin ning arutelu kulgu hindasid kutsutud ajakirjanikud.

Russalka jalamil toimunud väitlust ja väitlejate veenvust hinnanud kohtunike kommentaare saab järele vaadata [DelfiTV videost](#).

Töörühm: Anni Müüripeal, Sander Paling, Teele Pehk

Koolinoorte arhitektuurikonkurss 2016 "Minu unistuste kodutänav"

2016. aasta sügisel leidis aset kolmas üleriigiline koolinoortele suunatud arhitektuurikonkurss "Minu unistuste kodutänav". Selleaastase teemapüstitusega kutsusime noori kaasa mõtlema selle üle, milline on üks hea, inimhõõtmeline ja lapsesõbralik tänavaruum.

Konkursile esitati hindamiseks kokku 197 tööd 239lt õpilaselt 21 erineva juhendaja käe alt. Konkurss oli suunatud 5.-12. klasside õpilastele. Õpetajate tagasiside konkursile on olnud tunnustav ja konkursi oodatakse koolides pikisilmi juba kevadeti.

Konkursi žürii arvates võiks laste mõtted, ettepanekud ja ideed edastada ka planeerimisspetsialistidele ja ruumi kujundamisega tegelevatele ametnikele, et need endi töös ka laste arvamusega arvestada oskaksid.

Parimatest töödest (kokku 6 auhinnalist tööd ja 6 äramärgitud tööd kahes vanusekategorias) koosnenud näitus leidis aset 14.-26. novembril Kullo Lastegaleriis Tallinnas. Näituse pidulik avamine ja auhindade üleandmine toimus 25. novembril.

Rohkem infot konkursi kohta [konkursi kodulehelt](#).

Töömeeskond: Jaak Sova ja Siiri Treufeld.

Kogukondlik turvalisus

Kogukondlik turvalisus on Eestis palju räägitud (nt kehtiv siseturvalisuse arengukava), kuid veel üsna pealiskaudselt lahti seletatud lähenemine. Projekti eesmärgiks oli toetada kogukondlikku turvalisuse valdkonna arengut juhendmaterjaliga, mis koondab ja üldistab valdkonnas juba kasutusel olevaid häid praktikaid ning aitab sellega kaasa osapooltevahelise koostöö tulemuslikumaks korraldamiseks (piirkonnapolitsei, kogukonna liikmed ja juhid, naabrivalve, sotsiaaltöötajad, kohalik omavalitsus).

Juhendi koostamist alustasime hästi toimivate koostööpraktikate kaardistamise ja analüüsiga kahest vaatenurgast: kaardistasime piirkondliku politsei praktilist töökorraldust ja igapäevaselt kasutatavaid meetodeid ning kogukondlikke turvalisuse suurendamisele suunatud ettevõtmisi.

Ennekõike huvitasid meid nende kokkupuutepunktid ehk kohad kus omaalgatus ning institutsioon tegutsevad ühise eesmärgi suunas.

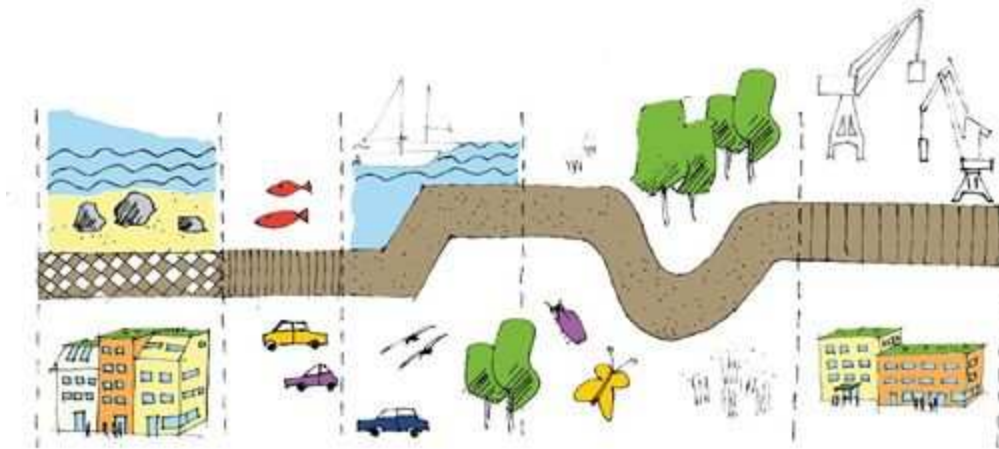
Läbi viidud taustauuringute ning intervjuude põhjal panime kokku juhendmaterjali, mis annab sissejuhatava ülevaate kogukondlikust turvalisusest, räägib lahti ühistegevuse tasandid sh tingimused koostöö võimalikkusest ning kirjeldab peamisi takistusi koostöö tegemisel ja võimalusi nende ületamiseks. Lisana on juhendis kirjeldatud projekti käigus kaardistatud huvitavaimad näited. Oma ülevaatlikkuses on see juhend esimene omataoline Eestis ning annab sissejuhatava ülevaate ning inspireerivaid näiteid kõigile teemast huvitunuile.

Projekti lõpptulemusena valmis lisaks [juhendmaterjalile](#) ka tulemusi kirjeldav lühike [infoleht](#).

Projekti partneriteks on Poltsei- ja Piirivalveamet, Eesti Külaliikumine Kodukant, Eesti Naabrivalve ja Päästeliit. Projekti oli rahastatud Siseministerium kogukondliku turvalisuse 2015. aasta taotlusvoorust.

Töömeeskond: Madle Lippus, Peeter Vihma

Tallinna kesklinna mereääre visioon

2016. aasta talvel korraldasid Eesti Arhitektuurikeskus, Eesti Arhitektide Liit ja Tallinna linn mereääre visiooni võistluse, mille üheks kolmeks finalistiks sai ka Linnalabori ja Mareldi maastikuarhitektuuribüroo rahvusvaheline ühismeeskond. Eesmärk on panna alus mereääre muutmiseks kaasaegseks ja inimkeskseks linnaruumiks, mis oleks atraktiivne nii tulevastele elanikele, külastajatele kui arendajatele, ning selleks luua mereääre ruumilisi suhteid käsitlev visioonidokument.

Üheküsimise intensiivse meeskonna-töö tulemusena valmis visioonikavand, mida tutvustati koos teiste büroode töödega avalikul Linnafoorumil ning järgnevate töötubade raames töötati esialgsed mõtted ühistööks ehk koondati kesklinna mereääre ruumilised põhimõtted, visiooniloome elluviimise printsiibid ja visandati edasine protsess (tegevuskava).

Visioonikavandi eesmärk on tõsta mereäärse ruumi kaudu inimeste heaolu ning tagada koha aktiivsus ka enne arenduste elluviimist, nn vahepeasel ajal. Visioonikavand sisaldab mereäärse ruumi arendamise põhimõtteid (kohaloomed ja koosloomed, vahekasutus jne) ning avatud ja järjepideva visiooniloomed jaoks mehhanisme (koostöödisainer, mereäärse koalitsioon, juhtrühm jne).

Õnneliku mereäärse visioonikavandiga saab tutvuda [siit](#).

Töömeeskond: Elo Kiivet, Teele Pehk, Kadri Koppel, Regina Viljasaar, Martin Allik (Mareld Landskapsarkitekter)

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	18 167	23 050	2
Nõuded ja ettemaksud	7 998	108	3
Kokku käibevarad	26 165	23 158	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	1 113	1 447	4
Kokku põhivarad	1 113	1 447	
Kokku varad	27 278	24 605	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	695	695	5
Võlad ja ettemaksud	1 606	1 348	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	2 659	10 625	7
Kokku lühiajalised kohustised	4 960	12 668	
Kokku kohustised	4 960	12 668	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	11 937	4 514	
Aruandeaasta tulem	10 381	7 423	
Kokku netovara	22 318	11 937	
Kokku kohustised ja netovara	27 278	24 605	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	35 534	42 018	8
Tulu ettevõtlusest	14 816	7 573	
Muud tulud	3 002	0	
Kokku tulud	53 352	49 591	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-35 534	-32 328	9
Mitmesugused tegevuskulud	-7 033	-9 503	
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-334	-223	
Muud kulud	-70	-114	
Kokku kulud	-42 971	-42 168	
Põhitegevuse tulem	10 381	7 423	
Aruandeaasta tulem	10 381	7 423	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	10 381	7 423	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	334	223	4
Kokku korrigeerimised	334	223	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-7 890	2 624	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	258	-1 085	6
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	-7 966	10 625	7
Kokku rahavood põhitegevusest	-4 883	19 810	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-1 670	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-1 670	
Kokku rahavood	-4 883	18 140	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	23 050	4 910	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-4 883	18 140	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	18 167	23 050	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	4 514	4 514
Aruandeaasta tulem	7 423	7 423
31.12.2015	11 937	11 937
Aruandeaasta tulem	10 381	10 381
31.12.2016	22 318	22 318

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Linnalabor MTÜ 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Tulude ja kulude aruanne on koostatud lähtuvalt Raamatupidamise Toimkonna juhendist 14.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangakontodel. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade hetke väärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 640 eurot (Varad, mille kasulik töö iga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 640 eurot, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuldesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt).

Materiaalne põhivara võetakse arvele algselt tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja – asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Arvutid	5

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest makstud õiglase väärtus. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Tasude arvestuse ühingu liikmetelt ja saadud annetuste ja toetuste arvestusel lähtutakse RTJ 14.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Seotud osapooled

Linnalabor MTÜ aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. juhatuse liikmeid, nendega seotud ettevõtteid
- b. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Arvelduskontod	17 329	22 762
Sularaha kassas	838	288
Kokku raha	18 167	23 050

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	7 261	7 261
Ostjatelt laekumata arved	7 261	7 261
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	737	737
Kokku nõuded ja ettemaksed	7 998	7 998
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Ettemaksed tarnijatele	108	108
Kokku nõuded ja ettemaksed	108	108

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	
Ostud ja parendused	1 670	1 670	1 670
Muud ostud ja parendused	1 670	1 670	1 670
Amortisatsioonikulu	-223	-223	-223
31.12.2015			
Soetusmaksumus	1 670	1 670	1 670
Akumuleeritud kulum	-223	-223	-223
Jääkmaksumus	1 447	1 447	1 447
Amortisatsioonikulu	-334	-334	-334
31.12.2016			
Soetusmaksumus	1 670	1 670	1 670
Akumuleeritud kulum	-557	-557	-557
Jääkmaksumus	1 113	1 113	1 113

Lisa 5 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Seotud osapooltelt	695	695			0%	EUR	31.12.2017
Lühiajalised laenud kokku	695	695					
Laenukohustised kokku	695	695					
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Seotud osapooltelt	695	695			0%	EUR	31.12.2016
Lühiajalised laenud kokku	695	695					
Laenukohustised kokku	695	695					

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud (eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	61	61
Maksuvõlad	1 462	1 462
Muud võlad	83	83
Muud viitvõlad	83	83
Kokku võlad ja ettemaksud	1 606	1 606
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	50	50
Muud võlad	1 298	1 298
Muud viitvõlad	1 298	1 298
Kokku võlad ja ettemaksud	1 348	1 348

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Siseministerium	0	10 625	0	0	10 625
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	10 625	0	0	10 625
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	10 625	0	0	10 625
	31.12.2015	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Siseministerium	10 625	0	-1 000	-9 625	0
Kultuurkapital	0	8 460	0	-6 801	1 659
Mi ost E.V. Gegründet von stipend	0	1 000	0	0	1 000
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	10 625	9 460	-1 000	-16 426	2 659
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	10 625	9 460	-1 000	-16 426	2 659

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	35 534	41 958
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	0	60
Kokku annetused ja toetused	35 534	42 018

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2016	2015
Rahaline annetus	35 534	42 018
Kokku annetused ja toetused	35 534	42 018

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	7 044	8 094
Sotsiaalmaksud	2 381	2 736
Kokku tööjõukulud	9 425	10 830
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	9 425	10 830
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Füüsilisest isikust liikmete arv	12	12

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	0	695	0	695

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	893	3 938